

Вадим Шухманн

студент,

Західноукраїнський національний університет

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ КАТЕГОРІЇ «ГОТОВА ПРОДУКЦІЯ»

Постановка проблеми. Доцільно зауважити, що у звітності підприємства домінуюче становище у складі оборотних активів займає стаття «готова продукція», оскільки показник прибутку залежить від обсягу виробництва та реалізації продукції. Вплив Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку суттєво вплинув на аспекти бухгалтерського обліку сільськогосподарських підприємств, стало необхідним по-новому відобразити господарські операції з виробництва та реалізації готової продукції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, що пов'язані з обліком та контролем готової продукції, висвітлювали вітчизняні й зарубіжні економісти. Найбільш ґрунтовно проблемні питання розглянуто в працях вітчизняних вчених: Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, М.В. Кужельного, В.Г. Линника, В.М. Мурашка, Л.К. Сука, В.Я. Савченка, В.В. Сопка, Н.М. Ткаченко, а також зарубіжних вчених: Е.А. Аренс та Дж. К. Лоббек, П.С. Безруких, Б. Нідлза, В.Ф. Палія.

Мета дослідження – розкриття сутності категорії «готова продукція», узагальнення теоретичних та практичних аспектів обліку готової продукції підприємств.

У табл. 1 ми обґрунтовуємо основні інтерпретації вчених щодо економічної категорії «готова продукція». Однак, згідно з Методичними рекомендаціями щодо складання рахунку капіталу для інституційних секторів економіки, до готової продукції належать товари, що зберігаються на підприємствах, які їх виробляють та використовують для постачання інших інституційних одиниць і які не призначені для подальшої переробки на цьому підприємстві [8].

Слід додати, що у Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку П(С)БО 9 «Запаси» готовий продукт – це товар, виготовлений на підприємстві, в установі, і призначений для продажу та відповідає технічним та якісним характеристикам, передбаченим договором або іншим нормативно-правовим актом [9]. Відповідно в нормативних документах роботи та послуги не належать до складу готової продукції.

Що стосується послуг, що надаються підприємством або виконуваних робіт, ми вважаємо за доцільне включити їх у виробництво та відобразити на рахунку 23 «Виробництво». Підтвердженням нашої думки є норми П (С) БО 9 про те, що для підприємств вартість виконання незавершених робіт (послуг), за якими підприємство ще не визнало дохід, є незавершеним виробництвом.

Таблиця 1

Визначення терміну «готова продукція» в наукових працях різних вчених

Автор	Дефініція
Бутинець Ф.Ф. [1, с. 324]	Готова продукція – повністю завершена обробкою, укомплектована, яка пройшла необхідні випробування (перевірки). Це виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові – покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції
Вороніна В.А., Черниш В.В. [2, с. 75]	Готова продукція – виріб (напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові – покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції
Глібко В.М., Бушан О. П. [3, с. 112]	Готова продукція – це матеріальний результат виробничої діяльності підприємства, коли запаси набувають нової якості. Крім випуску речової продукції, підприємство може виконувати роботи для інших підприємств або надавати послуги. На відміну від тієї, яка в обліку зазначається як готова продукція, цей вид продукції називають «виконані роботи і послуги». Отже, продукція підприємства складається з готової продукції та виконаних робіт і послуг
Сопко В.В. [4, с. 152]	Готова продукція – це виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові – покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції
Ткаченко Н.М. [5, с. 671]	Готова продукція – це продукція (виріб, напівфабрикат, робота, послуга), що повністю закінчена обробкою на даному підприємстві, пройшла всі стадії технічного випробування (якщо вимагають відповідні її особливості), приймання, укомплектування згідно з умовами договорів із замовниками і відповідає технічним умовам і стандартам, не потребує подальшої обробки на цьому підприємстві і здана на склад. Готова продукція – це матеріальний результат виробничої діяльності підприємства. Крім випуску речовинної продукції (машин, взуття, одягу, хліба, цукерок тощо), підприємство може виконувати певні роботи для інших підприємств або надавати їм послуги. Наприклад, перевезення вантажів своїм транспортом для інших підприємств, ремонтні роботи, будівництво та інше
Хом'як Р.Л. [6, с. 144]	Готова продукція промислового виробництва – конкретні вироби, що пройшли всі стадії технологічної обробки на цьому підприємстві, відповідають встановленим стандартам чи технічним умовам, прийняті відділом технічного контролю і здані на склад або безпосередньо замовнику
Шваб Л.І. [7, с. 23]	Готова продукція – це запаси виробів на складі, обробка яких закінчена та які пройшли випробування, приймання, укомплектовані згідно з умовами договорів із замовниками й відповідають технічним умовам і стандартам

Підводячи підсумок усіх визначень, даних вченими, можна зробити висновок, що готова продукція – це матеріальна продукція, виконана робота та надані послуги.

Висновки та подальші дослідження. Підсумовуючи вищезазначену інформацію, можна зробити висновок, що важливо розуміти суть категорії «готовий продукт», оскільки вона займає значну частку в структурі оборотних коштів підприємств. Готова продукція в галузі сільського господарства – це не тільки продукція, як продукт переробки (переробки), доведений до належного стану використання, але й сільськогосподарська продукція (зерно, відходи зерна, солома, фрукти, ягоди, молоко тощо).

Література:

1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. для студ. спец. «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. 7-ме вид., доп. і перероб. / Ф.Ф. Бутинець. Житомир: Рута, 2006. 832 с.
2. Вороніна В.Л. Особливості документального відображення руху готової продукції. Кримський економічний вісник. 2013. Частина I. 277 с.
3. Глібко В.М. Судова бухгалтерія: підруч. / В.М. Глібко, О.П. Бущан. К.: Юрінком Інтер, 2006. 224 с.
4. Сопко В.В. Бухгалтерський облік. URL: <http://fingal.com.ua/content/view/780/35/1/3/> (дата звернення: 20.11.2020).
5. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підруч. К.: Алерта, 2006. 1080 с.
6. Бухгалтерський облік в Україні : навч. посіб. / Хом'як Р.Л., Партин Г.О., Корягін М.В. та ін.; за ред. Р.Л. Хом'яка. 2-е вид. Львів : «Інтелект- Захід», 2003. 820 с.
7. Шваб Л.І. Економіка підприємства : навч. посіб. К. : Каравела, 2005. 568 с.
8. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання рахунку капіталу за інституційними секторами економіки. Наказ державного комітету статистики України від 12.12.2008 р. № 498. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN42580.html.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. №246 : URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> (дата звернення: 16.11.2020).
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку Біологічні активи». Наказ Міністерства Фінансів України від 18.11.2005 р. №790: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05> (дата звернення: 20.11.2020).
11. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
12. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 за №291. URL: <http://www.mfu.gov.ua>.